

wel wijs



Majong
maatschappij
en jongerenproblemen

TURBULENTE LEERLINGEN

PROBLEEMGEDRAG OP SCHOOL POSITIEF AANPAKKEN

Schaarbeek, 1 oktober 2019

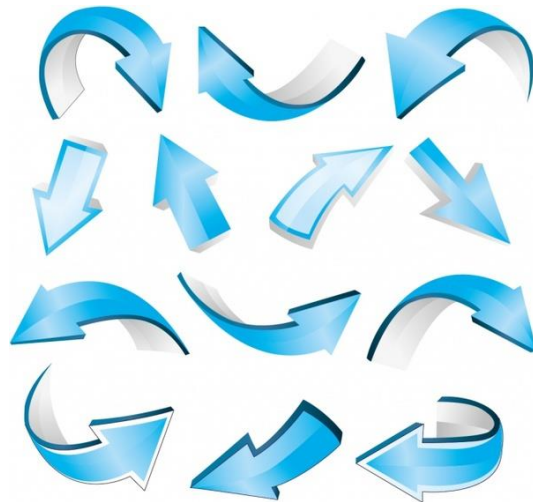
SOCIALE BINDINGEN OP SCHOOL

VOORKOMEN VAN PROBLEEMGEDRAG

1 oktober 2019

WAAROM DIT ONDERZOEK?

- ⦿ Veiligheids- en preventiemaatregelen in scholen ➔
- ⦿ De aanpak kan werkelijk alle richtingen uit



BESTAAND EFFECTIVITEITSONDERZOEK



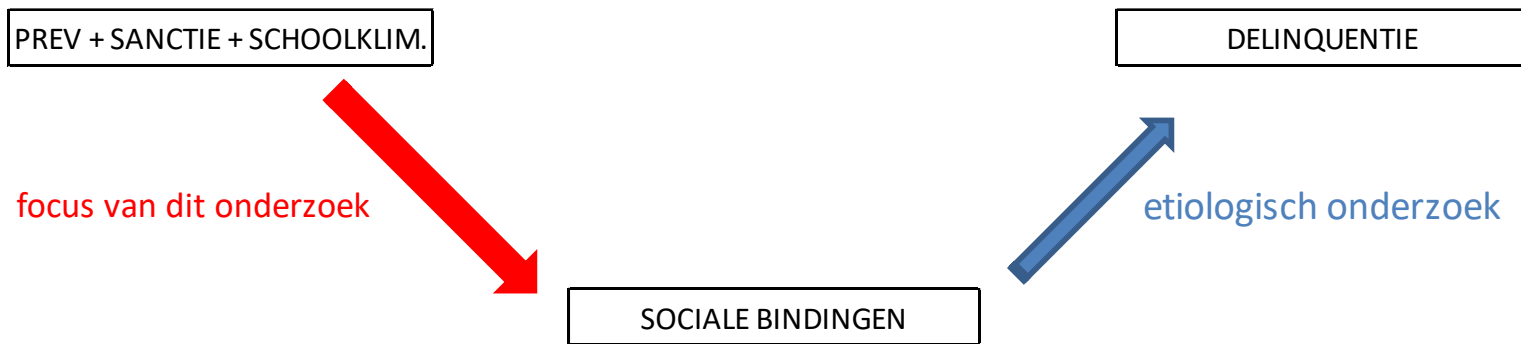
BESTAAND ETIOLOGISCH ONDERZOEK



FOCUS VAN DIT ONDERZOEK



SOCIALE BINDING



Sociale bindingen:

1. Attachment
2. Commitment
3. Involvement
4. Beliefs

FOCUS VAN DIT ONDERZOEK

Welke impact hebben (1) preventie-
maatregelen, (2) sanctionering en (3) het
schoolklimaat op de sociale bindingen bij
leerlingen?

METHODOLOGIE

- ◉ Selectie van 6 secundaire scholen
 - ... die sterk variëren qua aanpak
 - ... die gelijken op andere relevante kenmerken

- ◉ Methode - kwantitatief luik
 - Survey bij leerlingen 1^e jaar SO
 - Dubbel meetmoment: begin en einde schooljaar

- ◉ Methode - kwalitatief luik
 - Interviews sleutelactoren

KWALITATIEF LUIK



TYPOLOGERING SCHOLEN - SCHOOLKLIMAAT

	Bèta	Kappa	Gamma	Epsilon	Delta	Alfa
Schoolcultuur						
° de algemene schoolopdracht	Geen dominant Discours	Geen dominant discours	Zorg Ervaring	Prestatie Ervaring	Opvoeding Ervaring	Prestatie Opvoeding
° de leerkracht-leerling relatie						
Inzetten op controle	++	++	+	++	+	0
Inzetten op steun	0	++	+	+	++	+
Interpersoonlijke relaties						
° gedeelde visie	Divers	Eerder gedeeld	Divers	Divers	Eerder gedeeld	Divers
° focus van samenwerking	Zelfstandigheid	Teamfocus	Geen dominant discours	Teamfocus	Zelfstandigheid	Teamfocus
Sociaal milieu						
° leerlingen met 1 ouder geb. in buitenland	20,0	13,6	35,3	9,7	17,4	18,1
° levensbeschouwing						
Niet-gelovig (%)	31,6	24,4	16,9	16,3	25,2	69,2
Katholiek (%)	63,2	66,4	69,2	82,3	68,1	30,8
Ander (%)	5,2	9,2	13,9	1,4	6,7	0,0
Fysieke omgeving						
° Afsluiting schooldomein	Open	Gesloten	Gesloten	Gesloten	Open	Open
° Waardering schoolgebouw	Laag	Hoog	Laag	Gemiddeld	Gemiddeld	Laag
° Waardering speelplaats	Gemiddeld	Hoog	Gemiddeld	Laag	Gemiddeld	Gemiddeld
° Waardering klasinrichting	Laag	Hoog	Laag	Laag	Hoog	Gemiddeld

TYPOLOGERING SCHOLEN - PREVENTIEBELEID

	Bèta	Kappa	Gamma	Epsilon	Delta	Alfa
° Lessen en voordrachten	Veel	Veel	Veel	Veel	Veel	Veel
° Begeleiding of remediëring	Veel	Veel	Veel	Veel	Veel	Veel
° Bevorderen leefklimaat	Matig	Weinig	Weinig	Veel	Veel	Veel
° Acties ter bevorderen dialoog en gesprek	Weinig	Weinig	Weinig	Veel	Weinig	Weinig
° Toezicht en controle	Veel	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemiddeld	Veel	Gemiddeld
° Inzetten camerabewaking	Veel	Matig	Geen	Geen	Geen	Weinig
° Afsluiting schooldomein	Open	Gesloten	Gesloten	Gesloten	Open	Open

TYPOLOGERING SCHOLEN - SANCTIEBELEID

	Bèta	Kappa	Gamma	Epsilon	Delta	Alfa
° Leerkracht-leerlinggesprek	0,30	0,08	,028	0,19	0,10	0,42
° Nota	10,72	2,22	0,94	1,99	4,46	4,58
° Schrijfstraf	0,13	0,11	0,31	0,26	0,12	0,30
° Nablijven of strafstudie	0,09	0,04	0,21	0,21	0,10	0,25
° Uit de les verwijderd	0,32	0,14	0,50	0,17	0,19	1,28
° Opruim- of schoonmaakstraf	0,33	0,08	0,12	0,05	0,14	0,10

BEST PRACTICES & TYPOLOGERING

(1)

◉ Sanctiebeleid

- ◉ Gesprekscholen: Bèta, Gamma en Alfa
- ◉ Notascholen: Bèta, Delta en Alfa
- ◉ Schrijfstrafscholen: Gamma, Epsilon en Alfa
- ◉ Strafstudiescholen: Gamma, Epsilon en Alfa
- ◉ Uit Les-scholen: Gamma en Alfa
- ◉ Alternatieve scholen: Bèta
- ◉ Sanctie-arme scholen: Kappa en Epsilon

◉ Preventiebeleid:

- ◉ Leefklimaatscholen: Epsilon, Delta en Alfa
- ◉ Open scholen: Bèta, Delta en Alfa
- ◉ Toezichtscholen: Bèta en Delta
- ◉ Camerascholen: Bèta en Kappa

BEST PRACTICES & TYPOLOGERING

(2)

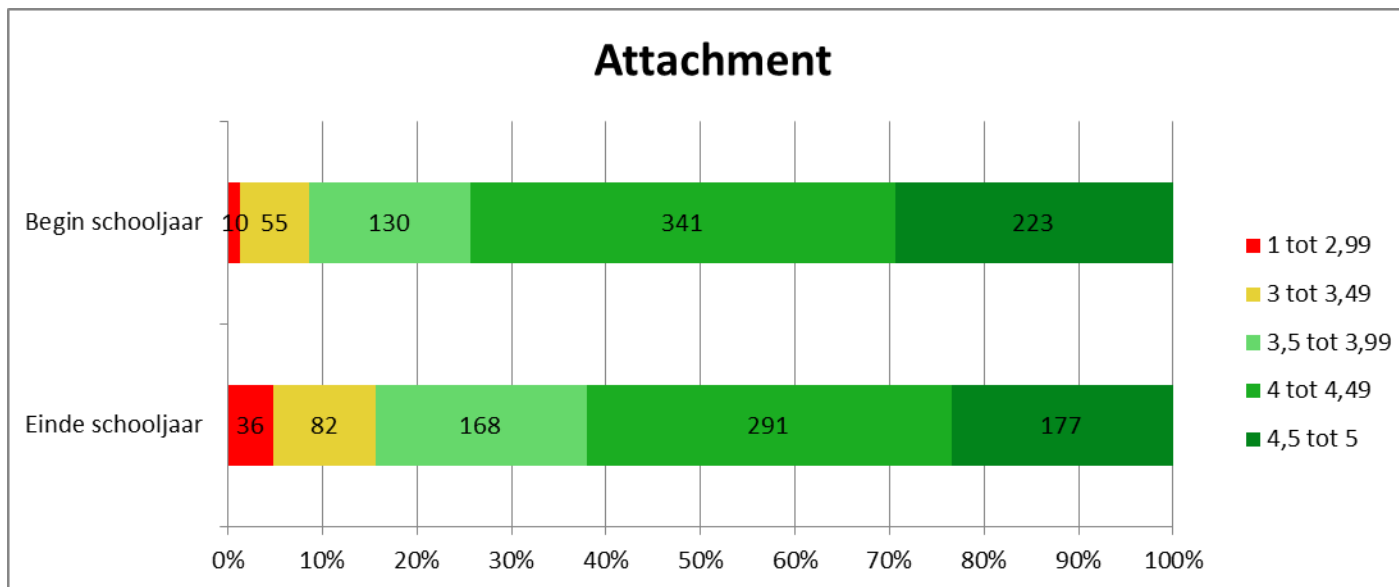
⊙ Schoolklimaat:

- ⊙ Prestatiegerichte scholen: Alfa en Epsilon
- ⊙ Controle-/steunscholen: Kappa, Gamma, Epsilon en Delta
- ⊙ Zorg/steunrelatie tav leerlingen: Kappa en Delta
- ⊙ Gedeelde visiescholen: Kappa en Delta
- ⊙ Teamgerichte scholen: Kappa, Delta en Alfa

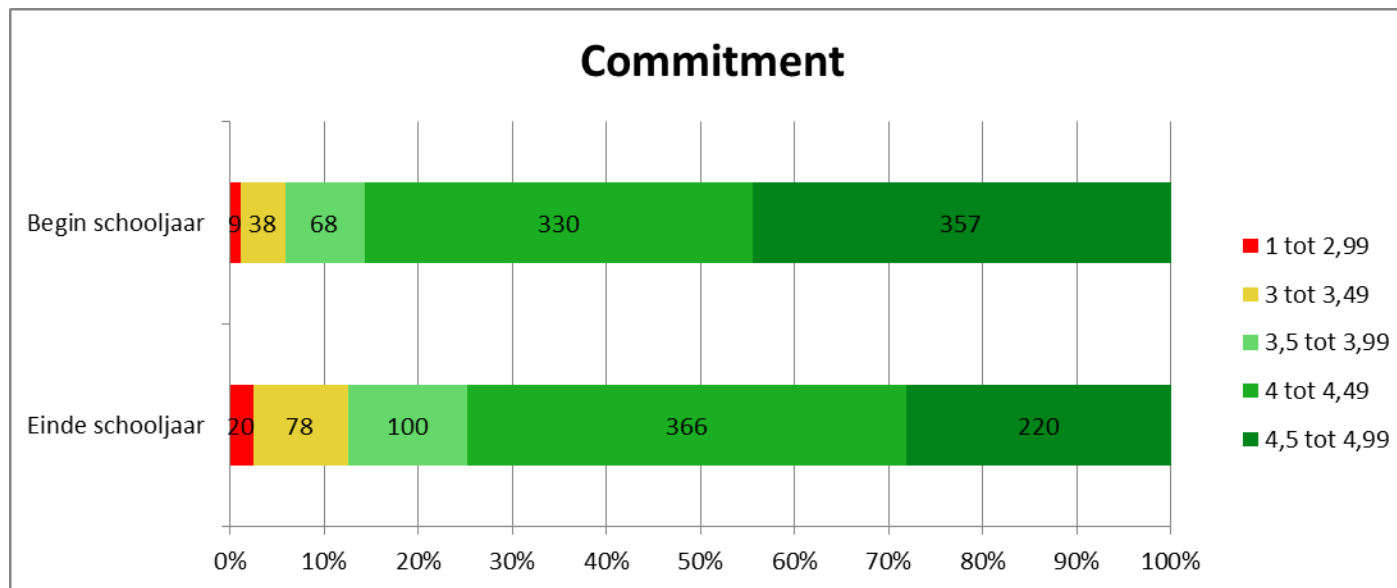
KWANTITATIEF LUIK



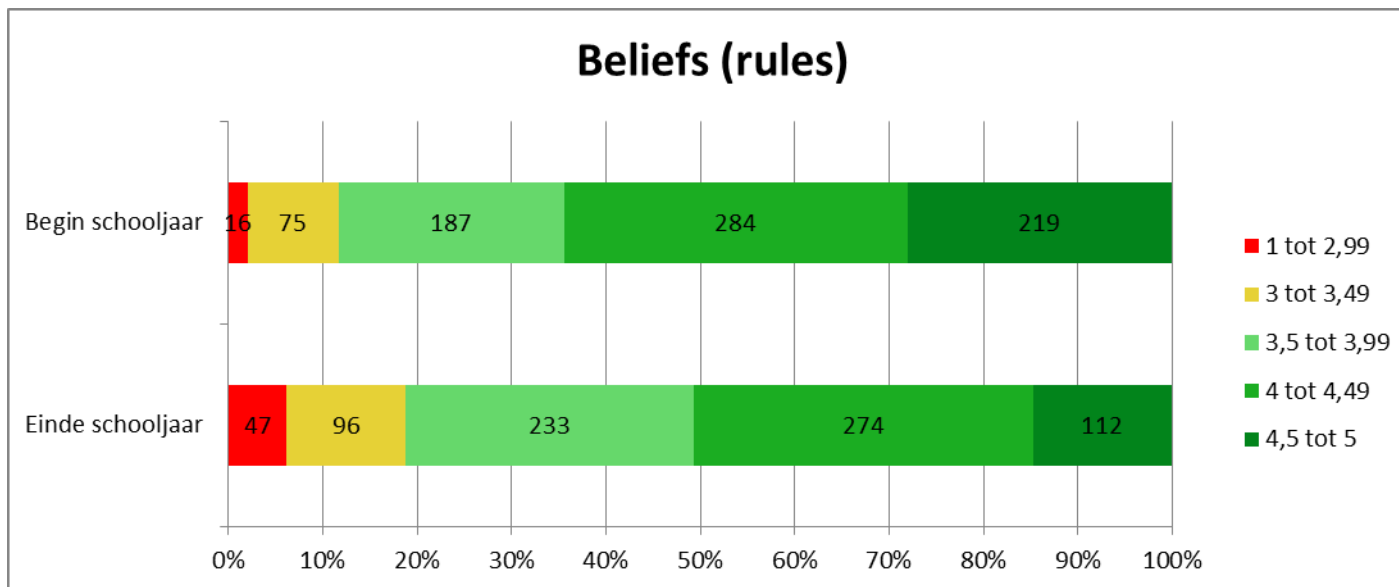
EVOLUTIE BINDINGEN



EVOLUTIE BINDINGEN



EVOLUTIE BINDINGEN



LOGISTISCHE REGRESSIE - ATTACHMENT

	Model 1	Model 2	Model 3
Scholen			
School Bèta	,528	,561	,535
School Kappa	,370**	,256**	,276**
School Gamma	,790	,650	,564
School Epsilon	,590	,453*	,534
School Delta	,392*	,300**	,323**
(Ref.: School Alfa)			
Studierichting			
Richting Latijn (Ref.: Andere richtingen)		,479**	,542*
Leerlingvariabelen			
Meisje (Ref.: Jongen)			,774
Ouders samenwonend (Ref.: Niet-samenw.)			,800
Minstens één ouder geboren in buitenland (Ref.: Beide ouders in België geboren)			2,212**
Gelovig (Ref.: Niet-gelovig)			,986
Minstens één maal gebist in lager onderwijs (Ref.: Nooit gebist in L.O.)			1,334
Zeer sterke gehechtheid aan ouders (Ref.: Niet zeer sterk gehecht)			,863
Nagelkerke R²	,030	,050	,087

LOGISTISCHE REGRESSIE - COMMITMENT

	Model 1	Model 2	Model 3
Scholen			
School Bèta	1,698	1,810	1,733
School Kappa	1,253	,949	1,076
School Gamma	1,739	1,528	1,444
School Epsilon	1,163	,957	1,040
School Delta	,922	,758	,824
(Ref.: School Alfa)			
Studierichting			
Richting Latijn (Ref.: Andere richtingen)		,581*	,651
Leerlingvariabelen			
Meisje (Ref.: Jongen)			,739
Ouders samenwonend (Ref.: Niet-samenw.)			,918
Minstens één ouder geboren in buitenland (Ref.: Beide ouders in België geboren)			1,305
Gelovig (Ref.: Niet-gelovig)			1,230
Minstens één maal gebist in lager onderwijs (Ref.: Nooit gebist in L.O.)			1,192
Zeer sterke gehechtheid aan ouders (Ref.: Niet zeer sterk gehecht)			,539**
Nagelkerke R²	,017	,029	,059

LOGISTISCHE REGRESSIE - BELIEFS

	Model 1	Model 2	Model 3
Scholen			
School Bèta	,990	1,007	,973
School Kappa	,600	,556	,591
School Gamma	,818	,790	,737
School Epsilon	,974	,924	1,012
School Delta	,696	,661	,664
(Ref.: School Alfa)			
Studierichting			
Richting Latijn (Ref.: Andere richtingen)		,865	,918
Leerlingvariabelen			
Meisje (Ref.: Jongen)			1,143
Ouders samenwonend (Ref.: Niet-samenw.)			,746
Minstens één ouder geboren in buitenland (Ref.: Beide ouders in België geboren)			1,798*
Gelovig (Ref.: Niet-gelovig)			1,070
Minstens één maal gebist in lager onderwijs (Ref.: Nooit gebist in L.O.)			,837
Zeer sterke gehechtheid aan ouders (Ref.: Niet zeer sterk gehecht)			,830
Nagelkerke R²	,008	,009	,031

GOOD PRACTICES ?

◉ Kappa en Delta

- Attachment: significant minder afhakers
- Commitment: minder afhakers (epsilon/alfa)
- Beliefs: minder afhakers (gamma)

BEST PRACTICES & TYPOLOGERING

(1)

◉ Sanctiebeleid

- ◉ Gesprekscholen: Bèta, Gamma en Alfa
- ◉ Notascholen: Bèta, Delta en Alfa
- ◉ Schrijfstrafscholen: Gamma, Epsilon en Alfa
- ◉ Strafstudiescholen: Gamma, Epsilon en Alfa
- ◉ Uit Les-scholen: Gamma en Alfa
- ◉ Alternatieve scholen: Bèta
- ◉ Sanctie-arme scholen: Kappa en Epsilon

◉ Preventiebeleid:

- ◉ Leefklimaatscholen: Epsilon, Delta en Alfa
- ◉ Open scholen: Bèta, Delta en Alfa
- ◉ Toezichtscholen: Bèta en Delta
- ◉ Camerascholen: Bèta en Kappa

BEST PRACTICES & TYPOLOGERING

(2)

⊙ Schoolklimaat:

- ⊙ Prestatiegerichte scholen: Alfa en Epsilon
- ⊙ Controle-/steunscholen: Kappa, Gamma, Epsilon en Delta
- ⊙ Zorg/steunrelatie tav leerlingen: Kappa en Delta
- ⊙ Gedeelde visiescholen: Kappa en Delta
- ⊙ Teamgerichte scholen: Kappa, Delta en Alfa

LOGISTISCHE REGRESSIE - ATTACHMENT

	Model 3	Model 4
School Bèta	,535	,378*
School Kappa	,276**	,356*
School Gamma	,564	,616
School Epsilon	,534	,599
School Delta	,323**	,408*
(Ref.: School Alfa)		
Richting Latijn (Ref.: Andere richtingen)	,542*	,578
Meisje (Ref.: Jongen)	,774	,973
Ouders samenwonend (Ref.: Niet-samenw.)	,800	,910
Minstens één ouder geboren in buitenland (Ref.: Beide ouders in België geboren)	2,212**	2,046**
Gelovig (Ref.: Niet-gelovig)	,986	1,000
Minstens één maal gebist in lager onderwijs (Ref.: Nooit gebist in L.O.)	1,334	1,171
Zeer sterke gehechtheid aan ouders (Ref.: Niet zeer sterk gehecht)	,863	1,030
Sterke daling inschatting resultaten (Ref.: Geen sterke daling)		1,758*
Minstens twee sancties (Ref.: één of geen sanctie)		1,520
Perceptie hoge graad van rechtvaardigheid (Ref.: Geen hoge graad rechtvaardigheid)		,380***
Vaak deelname extrascolaire activiteiten (Ref.: Weinig of geen deelname)		1,184
Nagelkerke R ²	,087	,167

LOGISTISCHE REGRESSIE - COMMITMENT

	Model 3	Model 4
School Bèta	1,733	1,421
School Kappa	1,076	1,424
School Gamma	1,444	1,807
School Epsilon	1,040	1,341
School Delta	,824	1,019
(Ref.: School Alfa)		
Richting Latijn (Ref.: Andere richtingen)	,651	,702
Meisje (Ref.: Jongen)	,739	,934
Ouders samenwonend (Ref.: Niet-samenw.)	,918	,959
Minstens één ouder geboren in buitenland (Ref.: Beide ouders in België geboren)	1,305	1,167
Gelovig (Ref.: Niet-gelovig)	1,230	1,262
Minstens één maal gebist in lager onderwijs (Ref.: Nooit gebist in L.O.)	1,192	1,076
Zeer sterke gehechtheid aan ouders (Ref.: Niet zeer sterk gehecht)	,539**	,612*
Sterke daling inschatting resultaten (Ref.: Geen sterke daling)		1,406
Minstens twee sancties (Ref.: één of geen sanctie)		2,203**
Perceptie hoge graad van rechtvaardigheid (Ref.: Geen hoge graad rechtvaardigheid)		,661*
Vaak deelname extrascolaire activiteiten (Ref.: Weinig of geen deelname)		1,107
Nagelkerke R ²	,059	,110

LOGISTISCHE REGRESSIE - BELIEFS

	Model 3	Model 4
School Bèta	,973	,756
School Kappa	,591	,796
School Gamma	,737	,849
School Epsilon	1,012	1,190
School Delta	,664	,832
(Ref.: School Alfa)		
Richting Latijn (Ref.: Andere richtingen)	,918	1,007
Meisje (Ref.: Jongen)	1,143	1,447
Ouders samenwonend (Ref.: Niet-samenw.)	,746	,830
Minstens één ouder geboren in buitenland (Ref.: Beide ouders in België geboren)	1,798*	1,668
Gelovig (Ref.: Niet-gelovig)	1,070	1,115
Minstens één maal gebist in lager onderwijs (Ref.: Nooit gebist in L.O.)	,837	,712
Zeer sterke gehechtheid aan ouders (Ref.: Niet zeer sterk gehecht)	,830	,998
Sterke daling inschatting resultaten (Ref.: Geen sterke daling)		1,346
Minstens twee sancties (Ref.: één of geen sanctie)		2,070**
Perceptie hoge graad van rechtvaardigheid (Ref.: Geen hoge graad rechtvaardigheid)		,508**
Vaak deelname extrascolaire activiteiten (Ref.: Weinig of geen deelname)		,979
Nagelkerke R ²	,031	,091

CONCLUSIE

- Niet preventie, maar wel schoolklimaat en sanctionering hebben sleutel in handen
- Leerkracht-leerlingrelatie mag empathisch en zorgend zijn, maar...
- Reflecteren over sanctioneren

EN VERDER

- ⦿ Turbulente leerlingen
- ⦿ Het SOBIOS-project

HEEL VEEL DANK

... VOOR UW AANDACHT